

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 136 คน ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัย 136 คน รวม 272 คน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2. กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การเปรียบเทียบ ตารางของเคซีและมอร์แกน(Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan, 1970 P. 608 – 609) โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลำดับที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัย	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัย
1	โรงเรียนขนาดเล็ก	73	73	73	61	61
2	โรงเรียนขนาดกลาง	46	46	46	41	41
3	โรงเรียนขนาดใหญ่	17	17	17	16	16
	รวม	136	136	136	118	118
				272		236

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานส่งเสริมสุขภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ซึ่งจะครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานอนามัยโรงเรียน 10 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดนโยบายโรงเรียน
2. ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน
3. ด้านโครงการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
4. ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
5. ด้านการให้บริการอนามัยโรงเรียน
6. ด้านสุขศึกษาในโรงเรียน
7. ด้านโภชนาการและสุขาภิบาลอาหาร
8. ด้านการออกกำลังกาย กีฬาและสันทนาการ
9. ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม
10. ด้านการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียน

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมสุขภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมตลอดจนให้คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไข

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ

ลิเคอร์ท ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยที่สุด และกำหนดประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิดจำนวน 45 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง และนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน คือ

4.1 รองศาสตราจารย์นิติเดชน์ เชิดพุทธ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.2 ดร.ภูฟ้า เสวกพันธ์ ผู้ช่วยคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณม์ ประจัญบาน อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.4 อาจารย์ทวิทรัพย์ เขยผักแว่น อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.5 นายณรงค์ ดิษดี นักบริหารการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับความคิดเห็นต่อโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (รัตนะ บัวสนธิ์, มปป. หน้า 41) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับสภาพการบริหาร

0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับสภาพการบริหาร

-1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับสภาพการบริหาร

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.60 – 1.00

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม 0.88

7. นำแบบสอบถามขอรับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

8. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำแบบสอบถามไปส่งด้วยตัวเองทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองโดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 236 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้
 - 2.1 หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนน จากการตอบแบบสอบถามที่วัดการบริหารงานส่งเสริมสุขภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
 - 2.3 แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า 108) ดังนี้
 - 4.50–5.00 หมายความว่า มีการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในระดับมากที่สุด
 - 3.50–4.49 หมายความว่า มีการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในระดับมาก
 - 2.50–3.49 หมายความว่า มีการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในระดับปานกลาง
 - 1.50–2.49 หมายความว่า มีการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพใน ระดับน้อย
 - 1.00–1.49 หมายความว่า มีการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพใน ระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานส่งเสริมสุขภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one – way ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F – test) ตามขนาดของโรงเรียน